

EU4MOLDOVA
LOCAL COMMUNITIES

Austrian
Development
Cooperation

ECHIPA EUROPA

Programul EU4Moldova: Comunități Locale

Atelier: Regionalizarea serviciului public de
alimentare cu apă și de canalizare

CR Leova, 21/12/2023

Implemented by

Austrian
Development
Agency

Programul „EU4Moldova: Comunități locale” este o inițiativă a Echipei EUROPA, finanțată de Uniunea Europeană, Guvernele Germaniei, Austriei și Poloniei și implementată de Agenția Germană de Cooperare Internațională (GIZ), Agenția Austriacă de Dezvoltare (ADA) și Solidarity Fund PL (SFPL) în Moldova.

Aspecte prezentate în cadrul atelierului

1. **Serviciul public** de alimentare cu apă și de canalizare: concept, competențe, reglementare juridică
2. **Politica națională** în domeniul alimentare cu apă și sanitație: beneficii, provocări, bune practici
3. **Procedura regionalizării** serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

1. Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare: concept, competențe, reglementare juridică

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, reglementat **prin Legea nr. 303/2013**, face parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunală organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți consumatorii de pe teritoriul localității.

Potrivit art. **3 alin. (1) din Legea nr. 303/2013:**

”Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuirii apei potabile sau tehnologice la toți consumatorii de pe teritoriul unei sau al mai multor localități, precum și în scopul colectării, transportului, epurării și evacuării apelor uzate”

Serviciu public de alimentare cu apă și de canalizare are 2 componente:

➤ *serviciul public de alimentare cu apă,*

reprezentând totalitatea activităților necesare pentru: captarea apei brute din surse de suprafață sau subterane; tratarea apei brute; transportarea apei potabile și/sau tehnologice; înmagazinarea apei; distribuția apei potabile și/sau tehnologice;

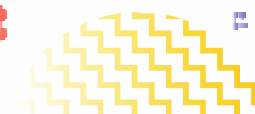
➤ *serviciul public de canalizare,*

reprezentând totalitatea activităților necesare pentru: colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori la stațiile de epurare; epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar.

Competențe și responsabilități

În Republica Moldova, serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se înființează, se organizează și se administrează de **autoritățile administrației publice locale** pentru satisfacerea necesităților colectivităților locale, în conformitate cu art. 3 alin. (2) și art. 8 din Legea nr. 303/2013.

Principalele competențe ale autorităților publice locale, statuate în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 303/2013 sunt: i)

- elaborarea și implementarea planurilor proprii de dezvoltare și de funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- aprobarea tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, calculate în conformitate cu metodologia elaborată și aprobată de către Agenție;
- administrarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective;
- delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a bunurilor publice corespunzătoare conform legislației în vigoare;

Principalele competențe ale autorităților publice locale, statuate în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 303/2013 sunt: ii)

- decid asocierea unităților administrativ-teritoriale în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a încurajării investițiilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- participă cu mijloace financiare și/sau cu bunuri la constituirea patrimoniului operatorilor pentru realizarea de lucrări și pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- contractarea sau garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare a localităților, pentru efectuarea de lucrări noi sau de extinderi, pentru dezvoltarea de capacități, inclusiv pentru reabilitarea, modernizarea și reechiparea sistemelor existente.

Sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se furnizează/prestează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare, denumită sistem public de alimentare cu apă și de canalizare.

În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 303/2013:

- a) **sistemul public de alimentare cu apă** cuprinde următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport al apei, rețele publice de distribuție a apei;
- b) **sistemul public de canalizare** cuprinde următoarele componente: rețele publice de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, colectoare de evacuare spre emisar.

Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare **sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin**, prin natura lor sau potrivit legii, **domeniului public al unităților administrativ-teritoriale** (art. 131 alin. (1) din Legea nr. 303/2013).

Prin urmare, sistemele de alimentare cu apă și de canalizare construite pe terenul public al localității aparțin domeniului public al acestora, competența de administrare revenind autorităților deliberative (consiliile locale/consiliile orașenești).

Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, sunt **inalienabile, imprescriptibile și inesizabile.**

Aceste bunuri nu pot fi depuse ca aport la capitalul societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori.

Prin urmare, aceste bunuri sunt și rămân proprietatea unității administrativ-teritoriale, neputând fi vândute sau privatizate, neputând fi sechestrate pentru datoriile operatorului sau a unității administrativ-teritoriale etc.

Potrivit art. **13¹ alin. (2) din legea nr. 303/2013** sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții, aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și se înregistrează în patrimoniul acestora pe baza următoarelor criterii:

a) bunurile construite exclusiv în raza unei singure unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al acesteia;

b) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al raionului/municipiului dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sînt situate în același raion/municipiu;

c) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sînt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărâre de Guvern.

Reglementare juridică: i)

1. Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 32-35 din 09.03.2007.
2. Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 29-31 din 02.03.2007;
3. Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.14-17/49 din 07.02.2003.
4. Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 60-65 din 14.03.2014.
5. Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 284-289 din 06.12.2013;

Reglementare juridică: ii)

6. Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 489 din 20.12.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 55-61 din 21.10.2020.

7. Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 355 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 352-359 din 29.11.2019.

8. Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 358 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 352-359 din 29.11.2019.

9. Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 270 din 16.12.2015 cu privire la aprobarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 69-77 din 25.03.2016.

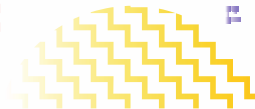
10. Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 356 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de calitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 352-359 din 29.11.2019.6.

2. Politică națională în domeniul alimentare cu apă și sanitație: beneficii, provocări, bune practici

Strategia de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030) este principalul document de politici având drept scop prezentarea unui traseu actualizat și detaliat pentru dezvoltarea sectorului de alimentare cu apă și sanitație atât pe termen mediu (până în anul 2018), cât și pe termen lung (până în anul 2030) și pentru asigurarea dreptului omului la apă potabilă sigură ca un drept fundamental.

Strategia de alimentare cu apă și sanitație statuează:

“Facilitarea și accelerarea procesului de dezvoltare a companiilor de apă-canal constă în:

- a) regionalizarea prestării serviciului de alimentare cu apă și sanitație;*
- b) existența unei licențe de operare emise de organismul de reglementare.*

Ținta intermediară o reprezintă crearea unor companii regionale, care să furnizeze servicii de alimentare cu apă și canalizare pentru cel puțin 100000 de locuitori, ...

Scopul final al regionalizării îl reprezintă crearea a 3-5 companii regionale, care să furnizeze servicii de alimentare cu apă și sanitație pentru întreaga populație din Republica Moldova, cu excepția satelor mici.”

Strategia de alimentare cu apă și sanitație prevede:

“autoritățile administrației publice locale se vor asocia în structuri intercomunitare, în scopul dezvoltării în comun a serviciilor de alimentare cu apă și sanitație”

“întreprinderile apă-canal se vor reorganiza, își vor extinde aria de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și sanitație către alte unități administrativ-teritoriale, devenind modele de întreprinderi viabile economic”

“Regionalizarea”

Este elementul cheie al politicii de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și de canalizare, care are drept scop îmbunătățirea performanțelor din sector printr-un management mai bun și prin profesionalism, oferind servicii mai eficiente și mai bine organizate.

Din punct de vedere instituțional, regionalizarea este obținută prin reorganizarea serviciilor publice actuale deținute de autoritățile administrației publice locale.

Pentru operatorii de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, regionalizarea înseamnă reorganizare a doi sau mai mulți operatori locali - de obicei municipali - într-un singur operator regional. Consiliile locale respective nu vor mai deține fiecare câte un singur operator, care operează la nivelul respectivei unități administrativ-teritoriale, ci vor participa la o societate comercială, cu statut de operator regional, care va deservi un număr de orașe și comunități participante.

Situația actuală:

- În sectorul de alimentare cu apă și de canalizare din Republica Moldova sunt necesare investiții financiare importante ce depășesc în mod considerabil capacitățile financiare ale majorității autorităților locale.
- la nivelul comunităților medii și mici se remarcă o lipsă de personal specializat și cu experiență în pregătirea și implementarea proiectelor care ar putea duce la o încetinire a procesului de absorbție a fondurilor de investiții disponibile.

Asocierea mai multor unități administrativ-teritoriale (din mediul rural, din mediul urban) în scopul de a delega împreună gestiunea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare va răspunde, de asemenea, nevoii de a echilibra nivelul de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale și va constitui o aplicare a **principiului solidarității** ca una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene cu efecte pozitive asupra consumatorilor.

Principalele beneficii ale regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare sunt următoarele: i)

- furnizarea serviciilor la nivel regional prin sisteme integrate și cu un management mai profesionist, ceea ce duce în timp la reducerea pierderilor de apă, promovarea conservării resurselor, minimizarea investițiilor și protecția surselor de apă;
- creșterea capacității de pregătire și implementare a proiectelor de investiții precum și a capacității de negociere a finanțării;

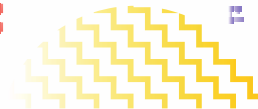
Principalele beneficii ale regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare sunt următoarele: ii)

- îmbunătățirea calității serviciilor furnizate, a relației cu clienții și a percepției acestora privind operatorii;
- realizarea de economii de scară cu impact asupra eficientizării anumitor categorii de costuri: centralizarea activității de facturare și managementul financiar, unitatea de implementare a proiectelor la nivel regional, managementul laboratoarelor la nivel regional etc.;
- conducerea activității prin folosirea instrumentelor de management moderne și eficiente și reducerea implicării factorului politic în desfășurarea activității.

Provocări în regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare:

- Lipsa unor instrumente de stimulare a regionalizării;
- Orașele nu urmăresc asocierea cu satele;
- Disensiunile între autoritățile publice locale.

Exemple de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în Republica Moldova i)

1. Regionalizarea serviciului de alimentare cu apă în 6 raioane ale Republicii Moldova

Proiectul de regionalizare a companiilor de alimentare cu apă și canalizare în 6 raioane finanțat de BERD, BEI și FIV:

Leova (s. Sărata-Nouă);

Ceadâr – Lunga (s. Baurci, s. Cazaclia, s. Tomai, s. Beșghioz);

Orhei (s. Step-Soci, s. Budăi, s. Seliște, s. Lucașeuca, s. Burcuta și);

Hîncești (s. Logănești, s. Fîrlădeni, s. Mereșeni, s. Bozieni, s. Buțeni);

Florești (or./s. Ghindești, or./s. Mărculești, s. Lunga, s. Izvoare, s. Domulgeni, s. Cenușa, s. Vărvăreuca);

Soroca (s. Zastîncea, s. Egoreni, s. Rublenița, S. Regina Maria, s. Hristici).

Exemple de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în Republica Moldova

Suma împrumutului este destinată dezvoltării serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă din orașele Florești, Soroca, Orhei, Hîncești, Leova, Ceadâr-Lunga și altor 31 de localități, care se angajează:

- să ajusteze tarifele și să asigure rentabilitatea întreprinderilor de aprovizionare cu apă pentru a îmbunătăți randamentul lor financiar și operațional, precum și viabilitatea lor financiară în general, și
- să regionalizeze activitatea întreprinderilor menționate prin extinderea operațiunilor acestora în localitățile vecine selectate (devenind astfel Companii Regionale).

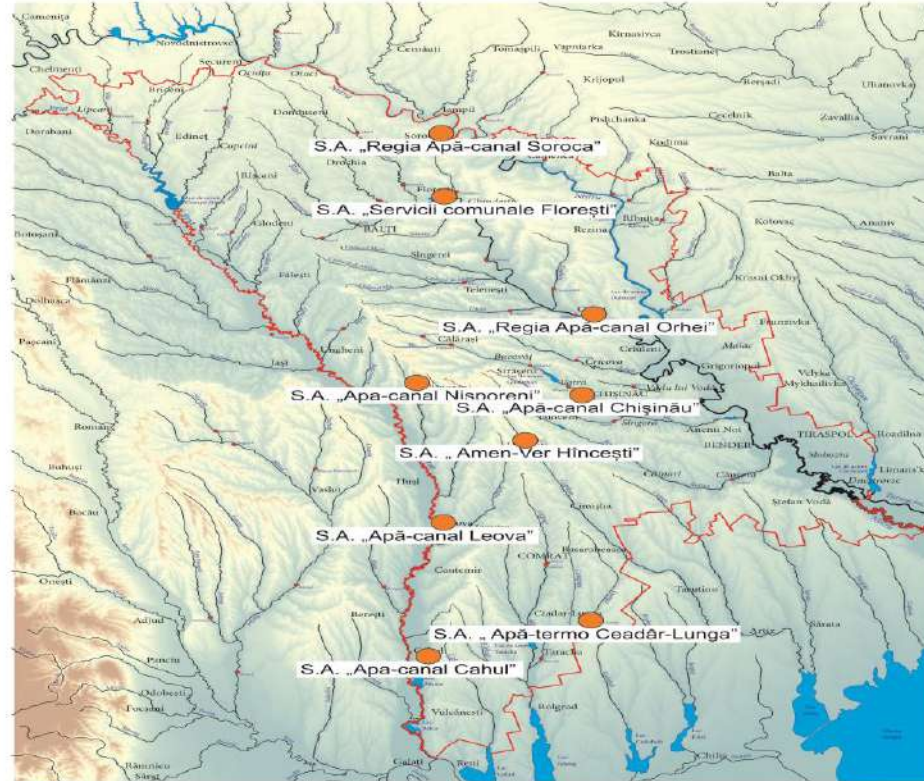

Exemple de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în Republica Moldova ii)

2. **Regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în raionul Nisporeni;** aprovizionarea cu apă în or. Nisporeni, s. Grozești și s. Vărzărești, proiect implementat de Agenția pentru Dezvoltare a Austriei (ADA).
3. **Regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în raionul Cahul; aprovizionarea cu apă în or. Cahul,** s. Roșu, s. Crihana-Veche, comuna Manta; proiectul Modernizarea serviciilor publice locale (2010 - 2016) implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).
4. **Regionalizarea serviciului de alimentare cu apă în raioanele Strășeni și Călărași; apeductul Chișinău-Strășeni-Călărași,** proiectul „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova centrală”, finanțat de către Guvernul German prin Banca de Dezvoltare Germană KfW.

Operatori S.A.

Practici internaționale

Practica internațională arată că elementul cheie pentru îmbunătățirea eficienței infrastructurii și serviciilor locale de apă și canalizare, sub aspectul calității și costurilor, îl reprezintă organizarea și operarea serviciilor la nivel regional prin utilizarea de resurse și facilități comune.

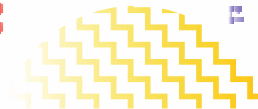
Politica adoptată de România a constat în regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, în cadrul unui proces de operare în comun.

Astfel, prin regionalizarea serviciilor s-a urmărit ca cele 2.600 de localități cu mai mult de 2.000 de locuitori să-și concentreze managementul serviciilor de apă și canalizare în 50 de operatori puternici, înființați și dezvoltați prin fuziunea operatorilor de apă locali în operatori regionali.

În rezultat, în România s-au creat și activează 44 operatori regionali, care asigură furnizarea/prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu practicile și politicile Uniunii Europene, fiind, astfel, îmbunătățită calitatea și accesul la apă și infrastructura apă și de canalizare.

3. Procedura regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Modelul instituțional

Potrivit p. 4.1. din Ordinul Ministerului Mediului nr. 122/2015, regionalizarea se realizează prin intermediul a **trei elemente instituționale**:

- **Asociație de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)**
- **Operatorul Regional**
- **Contractul de delegare a gestiunii serviciilor**

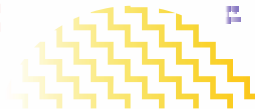
Asociația de Dezvoltare Intercomunitară

- structură de cooperare cu statut de persoană juridică, înființată, în condițiile legii, de autoritățile administrației publice locale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare regională.
- va fi principalul interlocutor al operatorului regional ca interfață de discuții și cu rol de coordonare și va reprezenta interesele comune ale membrilor săi în ceea ce privește serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, în principal privind:
 - a) Strategia comună de dezvoltare;
 - b) Semnarea și monitorizarea contractului de delegare;
 - c) Politica tarifară;
 - d) Controlul activității și performanțelor operatorului regional.

Operatorul Regional

- reprezintă o societate comercială cu capital social public, înființată de toți sau de o parte din membrii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, căruia i se atribuie în mod direct contractul de delegare a gestiunii;
- se recomandă societatea pe acțiuni ca formă de organizare juridică.

Contractul de delegare a gestiunii serviciului

Contract încheiat în formă scrisă între unitatea administrativ-teritorială și operatorul regional, unde sunt statuate drepturile și obligațiile părților privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

„Delegare” înseamnă:

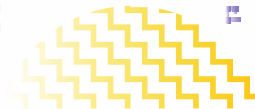
- dreptul exclusiv de a furniza/presta serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul ariei de competență teritorială a autorității delegante;
- dreptul exclusiv de a exploata, întreține și administra bunurile delegate, precum și investițiile privind reabilitarea bunurilor existente și cu extinderea ariei delegării.

Procedura regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Recomandare: procesul de regionalizare să fie coordonat și mediat de Consiliul Raional, având în vedere funcția și autoritatea pe care o are la nivel local.

Mai mult decât atât, se recomandă participarea Consiliului Raional la înființarea Operatorului Regional, la semnarea contractului de delegare a gestiunii, alături de consiliile locale.

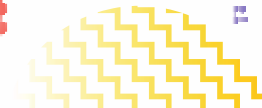
Etapele implementării cadrului instituțional

Etapa I. Etapa pregătitoare. Studiul de oportunitate

Etapa II. Înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)

Etapa a III. Înființarea Operatorului Regional

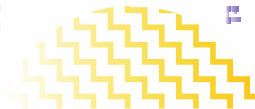
Etapa a IV. Delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Etapa I. Etapa pregătitoare. Studiul de oportunitate

1. Elaborarea studiului de oportunitate.

Studiul de oportunitate este un document realizat de autoritatea publică locală în scopul colectării de date economico-financiare suficiente pentru fundamentarea necesității și oportunității de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (art. 4 din Legea nr. 303/13.12.2013).

Studiul de oportunitate cuprinde examinarea următoarelor:

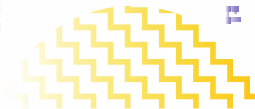
- necesitățile localităților;
- suprafața, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- starea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare existente;
- posibilitățile locale de finanțare a exploatării și funcționării serviciului, respectiv a înființării ori dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- raportul cost-calitate optim pentru serviciul furnizat/prestat consumatorilor.

2. Dezbateri publice cu consumatorii

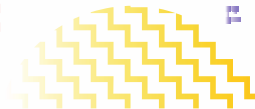
Se recomandă organizarea unor dezbateri publice și consultarea consumatorilor din fiecare unitate administrativ-teritorială în ceea ce privește înființarea, funcționarea și gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Astfel, consumatorii vor cunoaște proiectele care urmează a fi implementate în localitate.

3. Adoptarea deciziilor consiliilor locale/consiliilor raionale de aprobare a studiului de oportunitate

Studiul de oportunitate va fi supus aprobării de către autoritățile publice locale/raionale în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii sau de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat.

4. Adoptarea de către consiliile locale/consiliile raionale a deciziilor privind aprobarea formei de gestiune delegată a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Deciziile sunt adoptate în baza concluziilor și soluțiilor propuse în studiul de oportunitate care recomandă gestiunea delegată prin înființarea, organizarea și gestiunea, în comun, a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

Etapa II. Înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)

Pentru început, autoritățile publice locale trebuie să înțeleagă scopul acestor Asociații, a obiectului de activitate, precum și necesitatea înființării acestora.

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară nu se identifică cu operatorul de servicii care va furniza/presta serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară se înființează în conformitate cu Legea cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitare nr. 17/2023 și Hotărârea Guvernului nr. 609/2023 cu privire la punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

1. Stabilirea unităților administrativ-teritoriale care vor participa la înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară

Inițiativa identificării unităților administrativ-teritoriale care vor participa la înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară poate aparține Consiliului raional. În caz contrar, rolul de lider poate fi preluat de orice autoritate publică locală care intenționează demararea procesului de regionalizare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

De asemenea, la crearea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pot participa atât unități administrativ-teritoriale pe a căror teritoriu este organizat serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cât și cele care nu dispun de alimentare cu apă și canalizare în mod centralizat.

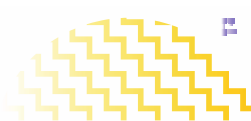

2. Aprobarea deciziei privind participarea la constituirea asociației de dezvoltare intercomunitară

Competența aparține consiliului local în cazul unităților administrativ-teritoriale de nivelul I și consiliului raional în cazul unităților administrativ-teritoriale de nivelul II.

Prin această decizie:

- se va aproba participarea unității administrativ-teritoriale la constituirea asociației de dezvoltare intercomunitară;
- se va acorda mandat primarului/unui consilier local să reprezinte interesele unității administrativ-teritoriale la constituirea asociației de dezvoltare intercomunitară;
- se va aproba contribuția unității administrativ-teritoriale la capitalul inițial al asociației de dezvoltare intercomunitară.

3. Adunarea de constituire

Potrivit art. 6 din Legea nr. 17/2023, În cadrul adunării de constituire a asociației, reprezentanții unităților administrativ-teritoriale fondatoare:

- a) semnează acordul de constituire și statutul asociației;
- b) aleg membrii consiliului asociației și membrii comisiei de cenzori;
- c) desemnează persoana responsabilă de transmiterea/depunerea/expedierea documentelor necesare pentru înregistrarea de stat a asociației.

Acordul-cadru de constituire și statutul-cadru ale asociației de dezvoltare intercomunitară este reglementat în anexa nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 609/2023 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Acordul de constituire și **statutul asociației** sunt semnate de către reprezentanții tuturor membrilor fondatori, indicați în deciziile respective ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale în cauză.

Procesul-verbal al adunării de constituire este semnat de către președintele și secretarul adunării de constituire, aleși în cadrul ședinței respective, prin vot deschis, cu votul majorității reprezentanților fondatorilor prezenți la ședința adunării de constituire.

Procesul-verbal al adunării de constituire trebuie să conțină următoarele:

- a) data și locul desfășurării adunării de constituire;
- b) ordinea de zi;
- c) lista participanților;
- d) deciziile aprobate;
- e) persoana responsabilă de transmiterea/depunerea/expedierea documentelor necesare pentru înregistrarea de stat a asociației.

4. Înregistrarea asociației

Asociația este înregistrată de către Agenția Servicii Publice în conformitate cu prevederile Legii cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitare nr. 17/2023 și ale Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

La înregistrarea asociației sunt prezentate următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare, conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat, semnată de către persoana responsabilă prin procesul-verbal al adunării de constituire;
- b) procesul-verbal al ședinței adunării de constituire;
- c) actele de constituire;
- d) documentul care atestă stabilirea sediului;
- e) confirmarea disponibilității, distinctivității și a corectitudinii lingvistice a denumirii asociației.

Agenția Servicii Publice va înregistra asociația în termen de 15 zile.

Etapa III. Înființarea Operatorului Regional

Operatorul regional este operatorul organizat ca societate comercială, cu capital social deținut integral de una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, care asigură furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a mai multor unități administrativ-teritoriale, inclusiv administrarea și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare (art. 4 din Legea nr. 303/13.12.2013).

Operatorul Regional poate fi înființat prin una din următoarele modalități:

Operatorul Regional poate fi înființat prin:

- reorganizarea administrativă a întreprinderilor municipale într-o societate comercială;
- majorarea capitalului unei societăți comerciale existente prin aporturi de capital ale unităților administrativ-teritoriale;
- prin înființarea unei societăți comerciale noi, cu capital social integral public.

1. Crearea unui grup de lucru format din reprezentanții unităților administrativ-teritoriale care intenționează să înființeze Operatorul Regional

Această activitate are caracter de recomandare, însă creează premisele unei analize detaliate a viitoarelor responsabilități.

2. Elaborarea actelor de constituire a societății comerciale nou-înființate sau rezultată în urma reorganizării

Aspecte din actul de constituire :

- obiectul de activitate a Operatorului Regional;
- clauze privind organele de conducere, administrare și control;
- modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor;
- modul de dizolvare și lichidare a societății etc.

3. Inventarierea, evaluarea, delimitarea și transmiterea bunurilor aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale(art. 131 din Legea nr. 303/2013).

4. Adoptarea deciziilor consiliilor locale/consiliilor raionale privind înființarea Operatorului Regional

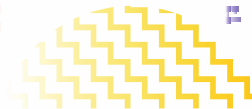
Prin această decizie se va aproba de către viitorii fondatori ai Operatorului Regional:

- înființarea Operatorului Regional;
- participarea la capitalul social;
- aprobarea actului de constituire;
- desemnarea reprezentanților care vor semna actul de constituire;
- desemnarea persoanei care va reprezenta interesele unității administrativ-teritoriale în Adunarea generală a Operatorului Regional etc.

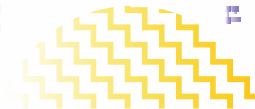
5. Semnarea actului de constituire al Operatorului Regional

Reprezentanții unităților administrativ-teritoriale(de regulă primarii/președinții raionului) împuterniciți prin decizie de consiliu local/consiliu raional vor semna actele de constituire ale Operatorului Regional.

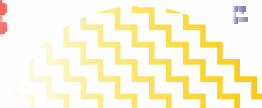
6. Solicitarea de înregistrare a societății comerciale la Agenția Servicii Publice

În vederea dobândirii capacității juridice, care atestă calitatea de subiect de drepturi și obligații, societatea comercială urmează a fi înregistrată la structura teritorială a Agenției Servicii Publice în a cărei rază de deservire se află sediul acesteia.

7. Înregistrarea de stat a valorilor mobiliare plasate la înființarea societății pe acțiuni

Etapa finală, prin care fondatorul/reprezentantul legal se adresează Comisiei Naționale a Pieței Financiare în vederea înregistrării de stat a acțiunilor plasate la înființarea societății pe acțiuni.

1. Elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a Caietului de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului

Regulamentul - stabilește cadrul juridic unitar privind organizarea și funcționarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, precum și relațiile dintre operatorii și consumatorii acestui serviciu.

Caietul de sarcini - stabilește condițiile de desfășurare a serviciului, stabilind nivelurile de calitate și condițiile tehnice necesare funcționării acestui serviciu.

Etapa IV. Delegarea gestiunii serviciilor publice

2. Elaborarea contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Contractul de delegare a gestiunii este principalul document între părțile semnatare, unde sunt enumerate drepturile și obligațiile autorității publice locale, pe de o parte, și ale Operatorului Regional, pe de altă parte, privind organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Anexele obligatorii ale contractului de delegare a gestiunii:

- caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- regulamentul de organizare și funcționare a serviciului;
- inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului furnizat;
- procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c).

- **3. Adoptarea de decizii ale consiliilor locale/consiliile raionale privind delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii către Operatorul Regional, inclusiv aprobarea Contractului de delegare a gestiunii cu anexele obligatorii**
- **Contractul de delegare a gestiunii poate fi atribuit direct (fără organizarea licitației publice):**
- societăților comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu capital social deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale;
- societăților comerciale înființate în urma reorganizării întreprinderilor municipale, al căror capital social este deținut integral, în calitate de proprietar, de unitățile administrativ-teritoriale.
- Existența capitalului privat în capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

4. Semnarea Contractului de delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

Contractul de delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este semnat de reprezentantul unității administrativ-teritoriale (de regulă, primarul sau președintele raionului), împuternicit prin decizia consiliului local/consiliului raional.

Împreună, pentru un viitor mai bun pentru Moldova

EU4MOLDOVA
LOCAL COMMUNITIES

EU4MOLDOVA
LOCAL COMMUNITIES

cooperare
germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

 Austrian
Development
Cooperation

Polish aid

Vă mulțumim!

Implemented by

 giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

 Austrian
Development
Agency

 Solidarity Fund PL
in Moldova